

JELENTÉS

az Európai Bizottság részére

**az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv
módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon
kívül helyezéséről szóló 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv
7. cikke alapján**

Jelentés az Európai Bizottság részére az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikke alapján

Magyarország elkötelezett a tekintetben, hogy az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv (a továbbiakban: Irányelv) által megfogalmazott célokat maradéktalanul megvalósítsa. Üdvözli mindazon törekvéseket, amelyekkel az Európai Unió elő kívánja segíteni az energiahatékonyság javítását, amely hozzájárul az üvegházhatású gáz kibocsátás költséghatékony csökkentéséhez, az innovatív technológiák elterjedéséhez. Magyarország támogat minden olyan intézkedést, amely javítja mind a hazai, mind az uniós versenyképességet, előmozdítja a gazdasági növekedést és a minőségi munkahelyteremtést az energiahatékonysághoz kapcsolódó ágazatokban.

Alapvető tagállami érdekünk, hogy olyan szakpolitikai intézkedéseket vezessünk be és olyan kötelezettségi rendszert alakítsunk ki, amely objektív és átlátható, a kötelezettek érdekeinek figyelembevételével az Európai Unió és a Kormány energiapolitikai törekvéseit megvalósítja.

A Jelentés az Irányelv V. melléklet 4. pontja alapján és a 7. cikk (10) bekezdésében meghatározott kritériumok teljesítésére figyelemmel készült el. Az V. melléklet 4. pontja és a 7. cikk (10) bekezdése szerinti kritériumok között jelentős átfedés van, így azokat a Jelentés együtt tárgyalja.

1. A 7. cikk teljesítéséért felelős kötelezett fél, végrehajtó állami hatóság, részt vevő vagy megbízott fél kijelölése és felelőssége (V. melléklet 4. pont a)-b) alpont, 7. cikk (10) bekezdés b) pont)

1.1. A kötelezett felek kijelölése, célzott ágazatok

Az Irányelv 7. cikk (4) bekezdés értelmében objektív, megkülönböztetés-mentes kritériumok alapján kötelezett feleket kell kijelölni az energia-elosztók és/vagy kiskereskedelmi energia-értékesítő vállalkozások közül, ebben az esetben figyelembe lehet venni a közlekedési célú üzemanyag-elosztókat és a kiskereskedelmi közlekedési üzemanyag-értékesítőket is.

Magyarország jelenleg vizsgálja, hogy az egyes energiapiaci szereplők, azaz az energia-elosztók és kiskereskedelmi-energia értékesítő vállalatok milyen mértékben terhelhetők, továbbá azt is, hogy mely szektorokat ajánlott bevonni a 7. cikk szerinti kötelezettség teljesítésébe. A vizsgálat további szempontja, hogy a nemzeti energiapolitikai célok valamint az Irányelv által előírt energiahatékonysági célkitűzések milyen módon hozhatók összhangba.

A vizsgálatot követően határozható meg egyértelműen, hogy – az objektív és megkülönböztetés-mentes kritériumokra is figyelemmel – az energia-elosztók és

kiskereskedelmi-energia értékesítő vállalatok mely csoportját és az energiaszektor mely szegmenseit indokolt kötelezett félként megjelölni.

1.2. A kötelezett felek felelőssége

Magyarország a 7. cikk szerinti kötelezettség teljesítése során az Irányelv biztosította lehetőségek közül a 7. cikk (1) bekezdés szerinti energiahatékonysági kötelezettségi rendszer bevezetésében gondolkodik. A 7. cikk szerinti kötelezettség teljesítésére vonatkozó végrehajtási mód kormányzati döntéstől függően még változhat. A rendszer felépítését és működését, továbbá a kötelezett felek felelősségét és feladatait az Irányelv átültetésére szolgáló (törvényi és rendeleti szintű) jogszabályok tartalmazzák majd.

1.3. Végrehajtó állami hatóság

Magyarország még vizsgálja, hogy a kötelezettségi rendszer működtetésével és ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat mely hatóság gyakorolja majd.

A kötelezettségi rendszer működtetése, valamint a rendszer ellenőrzése a hatályos magyar szabályozás alapján két szervezet, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: MEKH), valamint az energiapolitikáért felelős miniszter, mint hatóság feladatkörébe tartozhat.

A MEKH a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvény 1. §-a alapján az állam villamosenergia-, földgáz- és távhőellátással, víziközmű-szolgáltatással, valamint hulladékgazdálkodási közszolgáltatás díjszabályozásának előkészítésével kapcsolatos feladatait ellátó, önálló szabályozó szerv, amely csak jogszabálynak van alárendelve.

A MEKH **adja ki** a kereskedelmi/elosztói engedélyeket **a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény, a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény, valamint a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény alapján,** ezért friss információval rendelkezik az engedélyesekről. A MEKH mint az energiastatisztikáért felelős szerv rendelkezik továbbá az engedélyesekre és az energiafelhasználásra vonatkozó adatokkal is.

Az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 89. § (1) bekezdése alapján az energiapolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) feladatkörébe tartoznak az energiahatékonyság elősegítésével kapcsolatos feladatok.

2. Az energia-megtakarítás célkitűzés szintje, a teljes és a közbenső időszakokban várható megtakarítás, az elérendő energia-megtakarítás átlátható módon történő meghatározása (V. melléklet 4. pont c) alpont, 7. cikk (10) bekezdés c) pont)

2.1. Az energia-megtakarítási célkitűzés szintje, Magyarország által tervezett 2014-2020 között elérendő energia-megtakarítás

Az Irányelv előírásai szerint a kötelezettség meghatározásának alapját a végső felhasználók számára évente értékesített energiavolumen bázisét megelőző három év átlaga képezi. Magyarország esetében az **energia-megtakarítási célkitűzés szint** – a közlekedési szektor bevonása nélkül – **2 001 927 778 kWh/évben**, a közlekedési szektor bevonásával pedig **2 748 358 333 kWh/évben került** megállapításra az alábbiak szerint:

A kötelezés alapja a közlekedési szektor nélkül				
Év	Energia volumen végső energiában [PJ]	Energia volumen végső energiában [kWh]	Célérték (1,5%) [kWh]	Átlag célérték (1,5%) [kWh]
2010	499	138 624 722 223	2079370833	2 001 927 778
2011	483	134 259 166 668	2013887500	
2012	459	127 501 666 668	1912525000	

A kötelezés alapja a közlekedési szektorral				
Év	Energia volumen végső energiában [PJ]	Energia volumen végső energiában [kWh]	Célérték (1,5%) [kWh]	Átlag célérték (1,5%) [kWh]
2010	685	190 330 555 557	2854958333	2 748 358 333
2011	664	184 308 888 890	2764633333	
2012	630	175 032 222 224	2625483333	

Forrás: Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (A számítások EUROSTAT adatok alapján készültek)

A bázisévekben történő végső felhasználás kWh-ban kifejezett mennyiségének átlaga adja meg a kötelezettség meghatározásának alapjául szolgáló energiamennyiséget. Ennek 1,5%-a a közlekedési szektor bevonása nélkül 2 001 927 778 kWh, míg a közlekedési szektor bevonása esetén 2 748 358 333 kWh.

2.2. Közlekedésben felhasznált energiamennyiség beszámítása (a 7. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében szereplő követelmény teljesítésének figyelembe vétele (V. melléklet 4. pont l) alpont)

Magyarország jelenleg még vizsgálja, hogy élni kíván-e az Irányelv 7. cikk (1) bekezdés második albekezdésében meghatározott lehetőséggel.

2.3. Az energia-megtakarítás kötelezettségi időszakon belüli megoszlása

A 7. cikk teljesítésével kapcsolatos végleges koncepció elkészítése még folyamatban van. Magyarország – a Jelentés 2.5. pontjában és a 3. pontban foglaltakkal összefüggésben – még vizsgálja, hogy a kötelezettségi időszakon belül az egyes években elérendő energia-megtakarítás mértéke hogyan fog megoszlani.

2.4. Adatok forrása az energia-megtakarítás meghatározása során

A MEKH energia statisztikájában található adat a lakosság és a kommunális szektor energia felhasználására.

Az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program adatgyűjtéseiről és adatátvételeiről szóló 288/2009. (XII. 15.) Korm. rendelet 12. melléklete értelmében a MEKH adatgyűjtése az energiaszisztematikáról szóló 1099/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és annak módosításaira figyelemmel történik.

2.5. A 7. cikk (2) bekezdése szerinti kivételek alkalmazása, a 7. cikk (3) bekezdése szerinti 25%-os korlátozásnak történő megfelelés

A 7. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti, a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó vállalatok által értékesített energiavolumen felmérése jelenleg folyamatban van. Magyarország a 2.1. pontban megállapított energiahatékonysági célkitűzés kiszámítása során a 7. cikk (2) bekezdésében meghatározott kedvezményeket nem vette figyelembe.

A kiszámított energia-megtakarítási célkitűzés a 7. cikk (2) bekezdése szerinti kivételek alkalmazása esetén változhat, természetesen szem előtt tartva a 7. cikk (3) bekezdése szerinti korlátozást.

3. A kötelezettségi időszak és a közbenső időszakok megjelölése és időtartama (V. melléklet 4. pont d) alpontja, 7. cikk (10) bekezdés a) pont)

Magyarország kötelezettségi időszaknak a *2014-2020 közötti időszakot* tervezi megjelölni. Továbbá az energia-megtakarítás mértéke a kötelezettségi időszakban egyenletes mértékben, lineárisan növekedne.

Magyarország a kötelezettségi időszakon belül két fő periódust tervez megjelölni: 2014 - 2017 közötti közbenső és egy 2018 - 2020 közötti végső időszakot.

4. Támogatható intézkedés-kategóriák megnevezése (V. melléklet 4. pont e) pontja)

A támogatható intézkedés-kategóriák meghatározása jelenleg folyamatban van. A konkrét, tervezett intézkedésekről később, a végleges koncepció kidolgozását követően tudunk tájékoztatást nyújtani.

5. A várható energia-megtakarítás számítási módszertana (V. melléklet 4. pont f) pontja), (7. cikk (10) bekezdés d), e) pont)

5.1. A V. melléklet 1. pontjának alkalmazása

Magyarország a szakpolitikai intézkedések keretében elérendő energia-megtakarítás összegét végsőenergia-felhasználásban tervezi kifejezni az Irányelv IV. mellékletében meghatározott átváltási tényezők alkalmazásával.

Magyarország az Irányelv V. melléklet 1. pont *a)* és *b)* pontjaiban meghatározottakat tekinti irányadónak:

Ennek megfelelően az Irányelv 7. cikk (1) bekezdése, valamint az egyéb szakpolitikai intézkedések hatásainak kiszámításához indokolt az „*ex ante*”, valamint az „*ex post*” módszereket alkalmazni.

„a) „várható energia-megtakarítás, hasonló létesítményekben végrehajtott korábbi, függetlenül ellenőrzött energiafejlesztések eredményeire tett hivatkozással. Az általános megközelítés „előzetes” megközelítésnek minősül;”

„b) mért megtakarítás, amikor az intézkedés vagy intézkedéscsomag megvalósítása nyomán elért megtakarítást úgy határozzák meg, hogy rögzítik az energiafelhasználás tényleges csökkenését, kellően figyelembe véve olyan tényezőket, mint az addicionalitás, a kihasználtság, a termelési szintek és az időjárás, amelyek befolyásolhatják a fogyasztást. Az általános megközelítés „utólagos” megközelítésnek minősül;”

5.2. Az V. melléklet 2. pontjának alkalmazása

- A kötelezett felek tevékenységének „bizonyíthatóan lényegesnek kell lennie” (V. melléklet 2. pont c) pont)

A tervezett koncepció mindenképpen szem előtt tartja, hogy a kötelezett felek tevékenysége és hozzájárulása bizonyíthatóan lényeges lesz az elért energia-megtakarítás szempontjából. Az energiahatékonysági beruházások végrehajtásának kötelezettsége jogszabályban lesz előírva, azaz mindenképpen az Országgyűlés és a Kormány döntése lesz szükséges. Kötelezettségi rendszer bevezetése nélkül az Irányelv szerinti energia-megtakarítás nem lenne teljesíthető.

- Az energia-megtakarítás kettős elszámolásának tilalma (V. melléklet 2. pont d) pont)

Egy széleskörű és átlátható nyilvántartási rendszer létrehozása és működtetése, illetve annak centralizált felügyelete garantálja majd, hogy az energia-megtakarításokkal kapcsolatos intézkedések ne legyenek kétszeresen elszámolhatók.

Ezt garantálja továbbá a kötelezett felek éves jelentéstételi kötelezettségének az előírása is, valamint a magyar hatóságok jogszabályban meghatározott ellenőrzési jogköre.

- Az V. melléklet 2. pont a) és b), f)-g) pontjaival kapcsolatos álláspont

Az *a)* pont *i)* alpontja és a *b)* pont Magyarország esetében nem releváns.

Az *a)* pont *ii)* alpontjában és az *f)* és *g)* pontokban meghatározott elveket Magyarország figyelembe veszi.

6. Az intézkedések élettartama (V. melléklet 4. pont g) alpont, tekintettel az V. melléklet 2. pont e) alpontjára)

Az adott intézkedések élettartamának meghatározása során az egyes intézkedések esetében az V. melléklet 1. pontja szerint mért vagy számított energia-megtakarításokat szükséges alapul venni. Az intézkedések élettartama az adott intézkedés végrehajtása és a kötelezettségi időszak vége között elért megtakarítások kiszámításával történik. Magyarország vizsgálja az V. melléklet e) pontja szerinti alternatív módszerek bevezetésének lehetőségét.

Magyarország az intézkedések élettartamára vonatkozó számítási módszertant az Irányelv alapján 2014. április 30-ig benyújtandó Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Tervben mutatja be részletesen.

7. Éghajlati eltérések figyelembevétele (V. melléklet 4. pont h) alpontja)

Az éghajlati eltérésekre vonatkozó kiegyenlítést Magyarország nem tervez alkalmazni.

8. Ellenőrzés, nyomon követési és hitelesítési protokollok és a kötelezett, a részt vevő vagy a megbízott felektől való függetlenség biztosításának módja, auditálási protokollok (V. melléklet 4. pont j) és k) alpontok; 7. cikk (10) bekezdés h) és i) pont)

Magyarország egy átlátható ellenőrzési rendszert kíván kidolgozni. E rendszer keretében a végrehajtó állami hatóságnak széleskörű ellenőrzési jogkört szükséges biztosítani. (A végrehajtó állami hatóság ellenőrzési jogkörére vonatkozó leírást a Jelentés 1.3. pontja tartalmazza).

A végrehajtó hatóság a benyújtott jelentések alapján, valamint a jogszabály biztosította hatósági jogkörében jogosult lesz ellenőrizni a kötelezett feleket, továbbá nyomon követi majd a kötelezett felek energia-megtakarítással kapcsolatos kötelezettségeinek teljesítését és a teljesítés mértékét.

Jelenleg folyamatban van annak meghatározása és véglegesítése, hogy az előírt kötelezettségek nem teljesítése esetén milyen szankciók alkalmazhatók.

9. Minőségi követelmények (V. melléklet 4. pont i) alpont, tekintettel az V. melléklet 2. pont g) alpontjára)

Az energia-megtakarítás elérésével kapcsolatos intézkedéseknek meg kell felelniük a hatályos műszaki, biztonságtechnikai és környezetvédelmi előírásoknak, a vonatkozó európai irányelveknek, szabványoknak, illetve az azoknak megfelelő magyar rendeleteknek, szabványoknak.

10. Információk az energia-megtakarítás terén érvényesülő éves tendenciákkal kapcsolatos adatok nyilvánosságra hozataláról, jelentés nyilvánosságra hozataláról (7. cikk (10) bekezdés j) pont, g) pont)

Magyarország biztosítja az előírt, az energia-megtakarítás mértékére vonatkozó adatok átláthatóságát, nyilvánosságra hozatalát. Az erre vonatkozó koncepció kidolgozása folyamatban van.